

на щось, передають прикметники із суфіксом *-івн-*, що приєднуються до усічених основ недоконаного виду (*гальмівний, руйнівний*); здатність чогонбудь виконувати якусь дію, не спрямовану ні на що, яка є постійною фізичною або хімічною властивістю чогось, реалізують прикметники із суфіксами *-к-, -лив-, -уч-* (*сипкий, липкий, в'язкий*) [2, с 13].

Отже, головне в будь-якому перекладі – це передавання змістової інформації тексту. Всі інші її види й характеристики не можуть бути передані без відтворення змістової інформації, тому що весь інший зміст компонентів повідомлення нашаровується на змістову інформацію, витягується з неї, підказується нею. Еквівалентність виступає як основа комунікативної рівноцінності, наявність якої і робить текст перекладом.

Джерела та література

1. Войналович О. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять) / О. Войналович, В. Моргунюк – К. : Вирій, Стакер, 1997. – 256 с.
2. Городенська К. Проблеми словотвірної ідентичності в українській термінології/ К. Городенська // Українська термінологія і сучасність: зб. наук. пр. – К., 1998. – С. 10 – 13.
3. ДСТУ 3966 – 2000. Термінологія: Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять. – К. : Держстандарт України, 2000. – 32 с.
4. Пілецький В. Назви опредмечених дій у науково-технічній термінології / В.Пілецький // Вісник: Проблеми української термінології. – Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2002. – №453. – С. 215 – 221.

Наталія Сизоненко
м. Полтава

ТИПОВІ ПОРУШЕННЯ МОВЛЕННЄВИХ НОРМ В АНОТАЦІЯХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ СТАТЕЙ ПІД ІНТЕРФЕРЕНТНИМ ВПЛИВОМ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

Автор анотації вербально репрезентує наукові знання за допомогою культурно-етнічних мовних стереотипів та мовних формул. Сучасний мовець з об'єктивних історичних причин є переважно двомовним: процес формулювання ним думок відбувається за активізації мовних кодів національної та російської мов, а подекуди – і шляхом їхнього накладання та змішування. У зв'язку із цим не втрачає актуальності проблема мовної інтерференції, під якою розуміють випадки «відхилення від норм, які мають місце в мовленні двомовних індивідів ... внаслідок мовного контакту [1, с. 22]». Попри те, що фонетична, граматична та лексична інтерференції перебували в центрі різноаспектних досліджень Н. Ануфрієвої, Г. Гайович, Ю. Жлуктенко, Г. Зимовець, О. Чередниченко, О. Черемської, О. Шаблій, типові порушення мовленнєвих норм внаслідок інтерферентного впливу російської мови у практиці наукової комунікації ще не були предметом висвітлення, що й становить *мету* нашої *статті*. Матеріалом дослідження

послужили анотації науково-технічних статей, надруковані в «Наукових записках» Української академії друкарства за 2015 р. [2; 3].

У результаті дослідження анотацій науково-технічних статей є підстави виокремити такі лексичні та граматичні інтерференції:

1. Уживання лексичних калюк з російської мови: *на даний момент* (правильно – *на цей*), *виділено відмінності* (правильно – *виокремлено*), *навиків роботи* (правильно – *навичок*), *проблема включає в себе* (правильно – *полягає*), *вигоди від використання технологій* (правильно – *переваги використання, застосування*), *дозволяє* (правильно – *дає змогу, можливість, уможлиблює*) тощо.

2. Неврахування розбіжностей у смислових структурах багатозначних та однозначних слів української та російської мов. Слово «задача» в російській мові є багатозначним, зокрема вживане в таких значеннях: 1) питання, що його розв'язують шляхом обчислень за певною умовою; 2) визначений наперед обсяг роботи, те, що хочуть здійснити. Натомість в українській мові для названих вище значень є два відповідники – «задача» й «завдання». А тому помилковим є вживання слова «задача» в такому контексті: *розв'язано задачу згину трансверсально-ізотропної балки*.

3. Ненормативне вживання применникових конструкцій: *при розробці рекомендації* (правильно – *під час, розробляючи рекомендації*), *при допомозі варіаційного методу Лагранжа* (правильно – *за допомогою*), *при наявності системи контролю* (правильно – *за наявності*), *з метою одержання якісного зображення* (правильно – *для одержання*).

Отже, мовна інтерференція тісно пов'язана з мовною свідомістю продуцента усного чи писемного мовлення. Дотримання мовленнєвих норм в анотації наукового джерела є показником її якості, сприяє ефективній комунікації, порозумінню між адресантом та адресатом мовлення.

Джерела та література

1. Вайнрайх У. Одноязычие и многоязычие / У. Вайнрайх // Новое в лингвистике. – М., 1972. – Вып. 6. – С. 22 ; 25–60.

2. Науково-технічний збірник «Наукові записки» [Текст] / Укр. акад. друк. ; [уклад.: Б. В. Дурняк, О. М. Василичи, О. В. Мельников]. – Л. : Укр. акад. друк., 2015. – № 1 (Серія «Технічні науки»). – 125 с.

3. Науково-технічний збірник «Наукові записки» [Текст] / Укр. акад. друк. ; [уклад.: Б. В. Дурняк, О. М. Василичи, О. В. Мельников]. – Л. : Укр. акад. друк., 2015. – № 2 (Серія «Технічні науки»). – 127 с.

**Ольга Блашків
м. Тернопіль**

ДІЛОВИЙ ТЕКСТ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ІНТЕНСИВНОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ЛІНГВІСТИКИ ТЕКСТУ, АНАЛІЗУ ДИСКУРСУ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

У сучасну інформаційну епоху не випадковим є науковий інтерес до глобалізації в різних галузях знання, в тому числі й у сфері документознавства.